

Yra dvi žmonių, perkančių vertybinius popierius grupės: **investuotojai ir spekuliantai**. Investuotojai ir spekuliantai skiriasi tuo, kad investuotojai investuoja ilgam, tuo tarpu spekuliantai prekiauja akcijomis daug dažniau siekdami trumpuoju laikotarpiu pasipelnyti iš trumpalaikių akcijų vertės svyravimų. Yra trys **investavimo į akcijas būdai**:

- pavienių akcijų pirkimas
- indekso, ETF fondų ir investicinių fondų pirkimas
- trumpalaikė prekyba akcijomis.

Investuotojai paprastai renkasi pavienes akcijas arba fondus, tuo tarpu spekuliantai – trumpalaikius akcijų sandorius. Šiame straipsnyje apžvelgsime kuo skiriasi investuotojai nuo spekuliantų ir koki yra minėtų investavimo būdų privalumai ir trūkumai.

Investuotojai ir spekuliantai: kurią stovyklą rinktis?

Daugelis įsivaizduoja, kad tikri investuotojai kiekvieną dieną nervingai stebi kelis didelius kompiuterio ekranus su akcijų grafikais, tuo pat metu kalbėdamas telefonu ir dar kažką pirštais rodydamas kolegai. Toks holivudinių filmų suformuotas investuotojo šablonas stipriai prasilenkia su realybe.

Toks vaizdelis gali šiek tiek priminti spekulianto gyvenimo būdą, tačiau toli gražu ne investuotojo. Kai kurie spekuliantai, prekiaujantys akcijomis kiekvieną dieną, iš tokio darbo susikrauna turtus ar bent jau išgyvena. Negalima paneigti ir to, kad spekuliantai atlieka svarbų vaidmenį biržoje. Spekuliantai didina akcijų rinkos likvidumą. Tačiau kasdieninė prekyba vertybiniais popieriais nėra tai, iš ko kiekvienas gali susikrauti turtus. Pradedantys spekuliantai tiesiog netenka viso pradinio kapitalo dėl trijų pagrindinių priežasčių:

- Komisiniai mokesčiai ženkliai sumažina prekybos pelną. Net jeigu sandoris buvo sėkmingas, dėl didelių komisinių mokesčių galutiniame rezultate investuotojai gali patirti nuostolį.
- Be komisinių mokesčių, spekuliantai prekiaudami patiria kitas išlaidas dėl pirkimo ir pardavimo kainos skirtumo. Šis skirtumas dažnai nėra didelis, tačiau prekiaujant aktyviai tai investuotojui gali kainuoti nemažus pinigus.
- Galiausiai, investuotojai privalo mokėti 15 proc. pelno mokestį valstybei.

Tik pagalvokite kaip sėkmingai turėtumėte prekiauti, kad įveiktumėte visus paminėtus rinkos pasipriešinimus ir dar užsidirbtumėte pragyvenimui. Atminkite, investuotojai daro pinigus sau, spekuliantai – brokeriams. Tačiau reikėtų pripažinti, kada profesionalūs spekuliantai sugeba uždirbti pinigus ne tik brokeriams, bet ir patys iš to gerai pasipelnyti.

Kad taptum geru investuotoju, nereikia žinoti prekybos biržoje smulkmenų, taip pat kaip vairuotojui nebūtina mokėti remontuoti automobilį tam, kad taptų ralio čempionu. Investavimas yra lyg šachmatai – svarbu gerai apgalvoti ir pasverti kiekvieną ėjimą, numatyti priešininko planus, o ne greitai kilnoti figūras iš vienos lentos pusės į kitą. Daug svarbiau yra padaryti teisingą sprendimą, nei padaryti jį greitai.

Investuotojai perka verslą, o ne akcijas

Jeigu techniniai prekybos aspektai investuotojui nerūpi, tai tuomet kas investuotojui turi būti svarbu? Ar akcijų grafikuose slypi investavimo paslaptys? Dar kartą pasikartosime, pirkdami akcijas, perkate verslą. Spekuliantui akcijos – tiesiog popiergalis, kurį perki pigiau, kad parduotum brangiau, investuotojui akcijos – tai dalis verslo.

Jeigu perki verslą, tai turi ir galvoti kaip verslininkas: turi gebėti skaityti finansines ataskaitas, žinoti kaip kompanija uždirba pinigus, koks verslo modelis taikomas, kokios yra pramonės sektoriaus perspektyvos, koks yra kompanijos konkurencinis pranašumas, turi įvertinti ar gerai dirba vadovų komanda, prognozuoti kokį pelną kompanija uždirbs ateityje ir t.t. Atsižvelgdami į visus anksčiau išvardintus faktorius turi sugebėti įvertinti, kokia yra tikroji kompanijos kaina ir palyginti tikrąją kompanijos vertę su jos akcijų kaina biržoje.

Turi atlikti didelį analitinį darbą, kad suprastum, jog investicijos į akcijas/verslą yra tikrai vertas tavo pinigų. Tai didelis ir atsakingas darbas. Nuo to kaip gerai atliksi namų darbus priklausys, kiek uždirbsi iš akcijų. Investavimas yra tarsi uždavinys, už kurį mokami gerai pinigai tiems, kurie žino teisingą sprendimą.

Akcijos vertės priklausomybė nuo visos akcijų rinkos

Beveik kiekvieną dieną per radiją ar televiziją galite išgirsti ekspertus, kalbančius kuria kryptimi turi pasukti akcijų birža. Sumanūs investuotojai, girdėdami tokias prognozes, turi suprasti, kad investavimas į akcijas nėra lygus investavimui į visą akcijų rinką. Kitaip tariant, jeigu rinka ir pasuks viena ar kita kryptimi, tai nereiškia, kad tavo turimų akcijų kaina seks rinkai iš paskos. Jeigu nusipirkai perspektyvios kompanijos akcijų, uždirbsi gerą pelną nepriklausomai nuo to, kuria kryptimi akcijų birža juda šiandien.

Kita vertus, tokiais prognozuotojais tikėti apskritai nėra verta, kadangi numatyti kuria kryptimi pasuks akcijų birža yra neįmanoma. Kol kas dar niekam nepavyko nuolatos teisingai numatyti akcijų rinkos krypties, kadangi yra per daug objektyvių ir subjektyvių faktorių įtakoja akcijų biržą. Tačiau, jeigu susikoncentruosi ties vienos kompanijos pelno prognoze, tavo šansai numatyti tos kompanijos akcijų kainą bus daug geresni. Sutaupysi daug laiko ir energijos, jeigu nebandysi numatyti visos akcijų rinkos krypties.

Pabaigai

Naujokai dažnai investuoti pradeda ne nuo to galo – t.y. gilindamiesi tik į prekybos akcijomis pusę arba analizuodami visos akcijų rinkos kryptį. Norėdami grįžti į teisingą kelią turite atsiriboti nuo visų tų bereikalingų dalykų ir pradėti gilintis į atskiras kompanijas ir jų perspektyvas. Kitoje paskaitoje plačiau aptarsime, kokių įgūdžių tau reikia norint tapti sumaniu investuotoju.

5. pamoka: [Akcijos – tai investavimas į verslą](#)

Nelik abejingas: įvertink straipsnį - pasidalink su draugais...

